

Onuphrius Palaeottus

**Disputatio Physiologista. De Iure & Natura Pennalium : Per Multas Quotidianas
Decisorias Conclusiones, Cum Valentiis Et Fallentiis, Ex Generali Universitatum
Studenticarum Styli Observantia Collecta ...**

[S.l.]: Brandenburger, 1511 [i.e. 1611]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn76935811X>

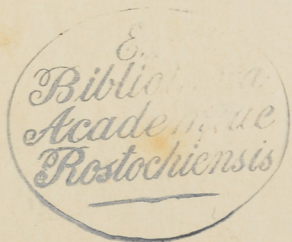
Druck Freier Zugang

lc
1156.

Ms - 1156.

DISPUTATIO PHYSIOLOGISTICA

DE

JURE & NATURA PENNALIUM.

PER MULTAS QVOTIDIANAS DECISO-
RIAS CONCLUSIONES, CUM VALENTIIS ET
FALLENTIIS, EX GENERALI UNIVERSITATUM
STUDENTICARUM STYLI OBSERVAN-
TIA COLLECTA:

*Ad bonum omnium modernorum practicantium in foro vexatili
tam Activè quàm Passivè versantium.*

QVAM

PRÆSIDENTE

ONUPHRIO PALÆOTTO,
PENNALIUM CARDINALI S. ORDINIS CRUCI-
GERORUM ET MISERABILIIUM PERSONARUM IN CUR-
TEREGALI ADVOCATO FAMO-
SISSIMO.

Excutiendam proponit

DN. LUCAS DE PENNA,
Utriusque Grobianitatis Candidatus, studens pro tem-
pore in studio Juristico apud Formilistas in Aca-
demia Actuaricensi,

*Horis & locis licitis, in Collegio Trium Regum,
quod est ad LANEP.*

ANNO clō. lb. XI.

Exendebat JOM. CHR. BRANDENBURGER.

THESIS I.

PRO DECLARATIONE RUBRICELLÆ facio vobis notum, quod duplici modo conducit hæc doctrinalis maxima. Uno modo studioso, ad quod faciendum obligetur, quia turpe est homini studioso, jus & naturam pennialium ignorare, cum quibus versatur. Altero modo penniali ad quod patiendum teneatur. Quia etiamsi illud nesciat, hoc tamen sibi non esset proficuum. Nam respondetur ei, quod hæc est ignorantia juris, quæ neminem excusat; & quod paria sunt, scire & scire debere; huc allegans propriam turpitudinem in tali casu non esset audiendus.

2. Ideo decrevi in præsentia quasi in præviculo compræhendere, omnes intrinsecas & extrinsecas qualitates, & astutias pennialium, & ad quid studiosis obligentur. Item actiones inde competentes tam directas quam contrarias, tam civiles, quam pœnales, quas possidis sequi in fiducia in practicando. Quia magnus est error circa hos modernorum tam quoad excessum, quam defectum.

3. Et quia in omni materia scibili debet in principio declarari quidditas entitativa ejus rei quæ venit in scriptionem; Ideo ponam vobis ob oculos formalem definitionem pennialis, secundum longitudinem, latitudinem & profunditatem suam.

4. Definitur autem quod sit *animal brutum, habens neque modum, neque mensuram rusticitatum suarum.*

5. Et dicitur pennialis ab adjuncto proprio, quia assuetus est gestare pennas in theca sub cingulo suo ad excipiendum omne verbum, quod cadit ex ore præceptoris sui.

6. Et notate, quod nomen hoc fuit valde bonum & honorabile; quia est idem cum Scholari, & nemo dicitur erubescere ob id quod est sui officii; quod est adeo necessarium, ut quod militi est in bello hasta, hoc est Clerico in schola penna. Sed hodie propter quosdam magnos Monseuros; qui non sunt multum studentes, sed tantum sunt ambulantes basilicè in stratis, cum gladio tanquam ad gverram, & ideo despiciunt scholares, qui non sunt sibi similes; Unde factum est id nomen odiosum, nimirum

mitum in tantum, ut panè habeatur pro infami. Verum plus obtinere dicitur in ei veritate, quàm quod est in opinione.

7. Humanistæ juvenalem vocant, vocabulo leniori tristitiam rei mitigantes, & hoc dupliciter; Uno modo univoçè, quia recens venit ab ubera matris suæ, & non est diu quod depositor dedolavit eum, & labra sua sunt glabra, nimirum ut appareat Quasimodo genitus, vulgò Neovistus, Ein Nabschnabel/ Germanicè.

8. Altero modo Æquivocè; quia est Juvenis quoad vitam Academicam; licet non quoad vitam scholasticam, quia diu sedit in primo scamno primæ classis, & solitus est proximè ire ante præceptorem, quando deduxerunt funus; Et quia est Veteranus gerens barbam tres ulnas longam sicut caper.

9. Sed pro majori intelligentiâ deducam vobis aliquod pulera confectionaria & apostillas definitionis præmissæ: quia utile est hoc & facit ad multa singularia.

10. Et primò advertite, quod dico in definitione animal brutum, quia scriptum est: Pennales indomitus est veluti lascivus vitulus. Non enim possunt se accommodare ad mores burfaticos, quia de istis subtilitatibus non quilibet gustabit asinus. Et animalis homo non percipit ea, quæ sunt studiosorum; Et est ei stultitia, & non potest id in grosso suo cerebro concoquere.

11. Et licet aliqui quo ad hoc teneant contrarium dicentes secundum viam Thomisticam & Scholasticam, quod animal in quantum animal possit esse tam bene fundamentatum in scientiis, neque tam experimentatum in Poëtica, neque tam zelosum in concionando, sicut est Pennalis, tamen eo non obstante dicite quod hoc non est absurdum in terminis logisticis, quia fictione juris habetur pro bruto, quoad insulfitatem suam.

12. Quâ occasione quæro; An Pennalis possit ire ad virginem, & respondeatur, quòd multa permittuntur quæ ignorantur, quæ tamen non conceduntur si essent obvia.

13. Igitur quæro; Si de facto Pennalis sedeat apud Virginem, an teneatur surgere, & eam studioso cedere? Videtur quod non. Quia

qui prior est tempore, potior est jure. Sed vos contrarium determinate; Quia Pennalis non habet legitimam personam standi in conspectu studiosorum. Et hoc est tutius propter periculum tumultus.

14. Sed si Pennalis peritior est cochleandò, ita ut virgines malint apud ipsum sedere, quàm apud studiosum? Licet præsumtio stat pro Pennali, quod ex diuturnâ actione contraxit habitum, tamen nolite hoc virginibus indulgere propter lubricum consilii: Quia præsumuntur laborare contra propria commoda: Tum quia est res mali exempli.

15. Ulterius quæro: An Pennalis possit gestare aureos annulos in digitis suis, aut plumas in vertice, aut gladium ad latus? Respondetur quod non: Quia Pennalis est incapax omnium dignitatum Studenticarum, & non habet jus aureorum annulorum, sed debet pro plumis gestare pennas, & pro gladio virgas ut cuique suum tribuatur, & omnia fiant decenter, in ordine & republicâ.

16. Et licet id de factò quidam facere præsumat; tamen hoc non dicitur vobis præbere scandalum; quia tempus degradationis suæ nondum venit. Nam ad extremum cadit omne malum super proprium caput suum, & tunc coguntur desistere, ornamenta sua in sacco & cinere.

17. Ideo dabo vobis bonum consilium, qui estis adhuc in statu innocentia, ne præsumatis affectare, quod vobis non debetur, aut videri quod non estis. Quia mendaces sunt filii Diaboli: Et melius est alienum nomen non assumere, quàm assumptum cum infamiâ deponere.

18. Et pro hoc suggeram vobis sententiam definitivam, quæ fuit lata in causa magni cujusdam Stutzeri, qui gerebat se publicè pro studio, & ibat per plateas plumatus & gladius, & habebat magnum adspicere, & virgines urbis pendebant ab ore ejus: quia postea innotuit, quod adhuc esset *Bacchans*, passus est status quæstionum: & degradatus est, & fuit ruina ejus ingens valde; & traditus est in manus depositoris, donec persolveret extremum quadrantem. Quod tenete menti, quia possit adhuc de facto contingere.

19. Sed revertendo ad definitionem dico ulterius: *Habens neque modum, neque mensuram rusticitatum suarum*, ut distinguatur à bacchan.

bacchante. Quia hic cogitur habere suas scurilitates, in frenò propter ferulam; quia delictum suam habet paratam executionem sine ullâ appellatione.

20. In simili debetis annotare, quod dicit quidam antiquus glosator, quod pennalis est fex studiosorum, videns sibi multum, pectus gerens stultum, caput sine fronte, mucro sine acie, multas adhuc in crinibus gerens ramos de cornubus. Et hoc bene perpendite, quia est profundum nimis, & habet in se multa doctrinalia.

21. Ultimò volo vos advertere quod Pennalis quoque dicitur monstrum, quia natura quando voluit eum facere studiosum, aberravit, & fecit eum pennalem; & ideo dicitur studiosus occasionatus. Sed ob hoc nolite tristari vos juniores, quia natura nihilominus possunt ad finem suum pervenire, remotò obstaculò; Quia eodem modò dissolvitur, quo quid colligatum est.

22. Nunc ex prædictâ lecturâ volo vos observare quasdam notas Physicas, quibus possidis pennales à studiosis discernere. Quia Reipub. interest publicè tales homines à quolibet agnosci, & hoc non erit vobis admodum difficile, si adferatis attentionem. Quia aures Midæ posset quidem tegi ad tempus, sed non in totum abscondi in cappâ.

23. Pro primò notabitis, quod Pennalis est natura tenax & avarus, in tantum ut citius digitos suos è manu sua amittat, quam unum nummum è bursâ. Quia didicit ex sua Grammatica, quod est magnum vestigal parsimonia. Et hoc tenete menti: quia est unum necessarium requisitum & proprium in quarto modo.

24. Et pro hoc referam vobis unum pulchrum exemplum de quodam Eremita cui cum privataret popularis suus superveniens partem farciminis abscidit, ipse ivit ad Rectorem plorabundus postulans ut hoc per triduum ejejnaret in carcere.

25. Ideo rationabile est statutum, quo talis depositori juramentum præstare, quod non velit pecuniam ex Academiis secum domum ferre: quia si hoc non esset ipse fieret unus mercans, aut Judæus fanoraretur super pecunia sua, & congereret grandes divitias, & ita in totum non intraret in regnum caelorum.

26. Sed ego audivi quendam fundamentaliter contra arguere, quod hoc argumentum non est servandum; Quia vi & metu esset extortum, & esset contra bonos mores, & invitaret juvenes ad profusionem: quod remitto ad Theologos, quia est res spiritualis, quæ concernit animæ salutem.

27. Pro secundò notabitis, quod Pennalis est valde attentus ad rem advertens gnaviter quæ non sentias: Et ideo abscondit argentum sub stramine culcitæ suæ, & unus obulus est ei totus mundus, & in symposio numerat omnes haustus canthari, & nemo possunt sibi ad curtam facere. Quia filii scholæ sunt prudentiores filiis Academia.

28. Et circa hoc volo vos admonitos, ne cum illis eatis in cauponam aut vobis imputetis, si quid merunt, ubi non seminarunt, & bibunt quod non solvunt. Nam tolerabilior est ejus prudentia in crumena, quàm impudentia in cute. Nec enim quicquam faciunt propter naturam suam, quia Pennalis turpiter facit, quia est Pennalis: non vero turpiter se gerit, quia est Pennalis.

29. Pro Tertiò notabitis, quod Pennalis amat occupare primas sessiones in mensâ: & non vult videri ultimus: quia est assuetus disputare propter primum locum ex regulis Syntaxeos, vel syllogismis Dialecticæ, ubi dedecus est & plagabile esse ultimum. Et talis consuetudo est sibi altera natura. Nec possunt faciliè ab ea recedere, quia omnis subita mutatio est periculosa, ut dicunt medici.

30. Ideo vidi quendam, qui postulabat Magnifico certum sibi locum in Collegio & apud mensam assignari; quia dicebat omne bonum consistit in ordine, & quod est magna confusio ita doctos inter indoctos sedere sine aliqua prærogativa.

31. Pro quarto notabitis, quod in conviviis solet carpere lautissimos bolos è patinis, & est valde discretivus in eligendo cibo, & renes cum adipe sunt ei delitiæ suæ, quia est adhuc delilatus puer, & non est diu quod venit à mamillis matris suæ, & mater sic docuit eum; & renes dant sibi vires apud cortifanas suas,

32. Pro quinto notabitis, quod semper vult haberi primus apud Virgines, & puellæ diligunt eum; nec alius quisquam audeat eas comitari

ad

ad secretum, & anitergia præbere, & matulam effundere præ illo: in tantum ut Heroes suos eligant solos pennales, quia possunt decenter cochleari, & profundè basiare, & viriliter anum movere, & pulchras galiardas saltare, & sibi facere bonas curtasias, cum citharis, cantilenis suis.

33. Et declarabo hoc per exemplum, quod meo tempore contigit in Virgine, quæ multos & veteranos studiosos habuerat pro amasiis, & postea tamen elegit Pennalem in maritum, quia iste erat vir secundum voluntatem suam, & Spiritus singularis erat in eo, & poterat fortia prælia præliari, & studiosus à multis annis non erat sibi similis in gratia & virtute.

34. Pro sextò notabitis, quod Pennalis est audaculus & rixosus valde, & provocat ad cambionem unumquemque, & vult se cum omnibus pallistrare, & putat, quod nemo est fortior se. Est enim bene experimentatus in schola super scamno, quia poterat virgam præceptoris sui comprehendere, & caligas è manibus calefactoris subtrahere, asserendo se in libertatem, & nemo audebat dicere; Quid facis?

35. Proseptimò notabitis, Quod Pennalis est meticulosum animalculum, quo ad stratum suum. Quia putat quod quilibet scriptas habet in fronte omnes iniquitates suas, unde Poëta ait:

Pennales animos timor arguit,

Et ideo si fiat mentio status sui sedet tacitus, & non audet attollere oculos suos, quia est peccator magnus; sed percutit pugno pectus suam dicens: O Domine sine hunc annum abire in pace & festinatione!

36. Pro octavò notabitis, quod est bonus latinissator valde doctus & sapiens, & eruditio pendet ei ex naribus & ore sicut vermes, quia per multos annos fuit primanus, & dudum contrivit Grammaticam totam sub calceis suis, & omnes potest Metaphysicos terminos recitare ad unguem, tanquam Pater noster & scribere commentaria super Euclidem, & disputare pro & contra in summa philosophantium corona, & multa paradoxa statuere contra B. Priscanum, & Ælium Donatum, & nemo est, qui possit spiritui suo resistere, & ideo possunt Magistrum sumere quando libet.

37. Nono

37. Nono notabitis, quod Pennalis est valde superbus & insolens, & nemo potest sibi comparari quoad auctoritatem suam; Quia scientia parit cristas, & producit grandes spiritus; ideo comparate eum pavoni, quia turgescit, quando doctrinam suam adspicit, tristatur cum statum suum recognoscit; Quia res ferox & res submissa est Pennalis.

38. Decimò notabitis, quod Pennalis est valde disputax, & in conversando vult ad omnia respondere, interrogatus & non interrogatus, & unumquemque confundere in sermone suo, & nemini cedere, ne quidem Diabolo. Quia pulchrum est digitis monstrari, & dicier; hic est, Et scientiæ non visæ ut thesauri absconditi nulla est utilitas. Idè scriptum est: Luceat ars vestra coram studiosis, ut videant bonum intellectum, & manifestatur gloria vestra & nomen vestrum.

39. Ultimò notabitis finaliter, quod Pennalis est homo loquax, diceax, mortax, vorax, bibax, rapax, tenax, scapax, in tantum ut omnia in AX, sint generis Pennalis; qui in scholâ cum TAX, TAX, sonaret in tergo suo inde impressa sunt sibi monstrosa vocabula.

40. Et hoc tenete fideliter menti, quia unum ex his est vobis sufficiens commonstrare quemquæritis, & tunc signate vos sanctâ cruce & dicite: A tali Pennali, libera nos DOMINE.

41. Pro cautione tamen volo vos scire, quod Pennales quidam sunt multò astuti circa hoc ut navos suos occultent. Quia quilibet præsumitur honori suo consultum velle: Ideo ex circumstantiis multa actori relinquo, sunt enim hoc facti, quæ cum infinita sunt, non posset in unam regulam generalem includi.

42. Sed quia inter Pennales & ingenia eorum varia est differentia, ideo debetis meminisse quod secundum magistralem distinctionem gl. vulgaris, Pennalis est vel animorum vel morum, vel temporum & morum simul. Ex quibus posteriores, omnium deterioris sunt conditionis, quia ex illorum statu nulla est redemptio, in tantum ut ad extremum in eò possint promovere in porcum. Quia senex Pennalis bis Pennalis: Et veterana mancipia non facillè est reformare ad meliores mores.

43. Pro his est bonum remedium, quod dicit Scriptura: Indica fratri

fratri tuo errores suos, & reduceum ad sanitatem, ut desinat à malo, & faciat bonum. Et si tu hoc solus non posses facere, assume alios ad TE, qui sunt fortiores te. Qui si nihilominus non luerit vos audire, tunc suffi-
gate eum: Quia sua interest, ne moriatur in delictis suis.

44. Et tunc cum eo nulla est compassio habenda: quia præsumi-
tur potius ex consuetudine peccare, quàm ex impecillitate labi. Immo
ipse vobis habebit aliquando multam gratiam, & dicet: Bonum est, quòd
humiliaftis me, quia postquam vexatus sum, egi poenitentiam.

45. Nec enim dicitur propter id irasci: quia amicus ex mente
debet perpendere voluntatem amici, & nemo præsumitur eum ve-
zare ex odio, sed ex bono effectù, ex quo diligit amicum suum, re-
prehendit eum.

46. Immo ne cui officium suum sit damnosum, tenetur ei quan-
doque vocationem dare, & facere sibi amicos cum Mammone injusto,
ut se recipiant aliquando in ordinem suum.

47. Et hoc faciat cum bona gratia: Quia hilarem datorem dili-
git DEUS. Et scriptum est: Pennalis estote subditi studiosis, & nolite
murmurare contra eos, quia modici temporis afflictio transfert vos in
diurnam requiem. Et tunc quod quisque juris in se aliis concessit,
idem ab aliis vicissim postulabit.

48. Sed quæro: Si pennalis nolit hoc pati, an tunc possit se acto-
ri opponere? & concludite quod non: Quia injusta est defensio, ubi ju-
sta est offensio. Est enim pennalis in prædicamento passionis, & ideo
patibilis qualitas debet esse in eo, & de eo prædicari multiformiter.

49. Quid si pennalis est duræ cervicis, & intractatum est cor ejus,
& frons exiit omnem pudorem, ut non intelligat subtiles terminos?
Tunc quia nemo tenetur divinare alterius sermonem debet sibi dici per
directum, quod per indirectum non potest capere.

50. Sed quid si multa quidem messis sed pauci operari? & di-
cendum quod nemo debet se ab hoc excusare, quia qui patitur penna-
lisare pennalisantem is vires administrat audaciæ & talis censetur pen-
nalisare cum eo.

51. Immo qui hoc facit, habebit aliquando mercedem suam, quia

qui reducit errantem in viam, facit opus misericordiae & charitatis.
 52. Sed quæro: Si studiosus fuit olim suus optimus frater, & iyerunt simul ad unam amicam, & fuerunt Collegæ in una Classi, an tunc possit illum transjuvare ne vexetur? Quod negate in totum, quia hoc publicam causam continet, & Reipublicæ interest, ne delicta maneat incorrecta. Immo talis fieret prævaricator, & incideret in poenam S^ci Turpiliani.

53. Circa hoc tamen suggeram vobis utile consilii, ne acerbè nimis eam potestatem exerceatis, quia modica tantum correctio vobis concessa est, & nimia sævitia culpæ annumeratur.

54. Nam quandoque miseris venit in præcordia virtus & tunc habet pugnos & malleos, & bajulant ut rustici, neque possunt dare plagas ad mensuram, quia sunt aggresses nimis; & hoc volo vos annotare, ne cum detrimento ex postfacto sapiatis, sicuti id sæpè in foro nostro vidi practicatam cum dolore.

55. Prædicta observate etiam quoad secundum genus quia isti debent ejus naturæ æstimari, quæ magis in eis prævalet.

56. Quo ad temporales verò major occurrit dubietas, an debeant immunes esse ab omnibus oneribus vexaticis. Quod videtur, quia tempus non est modus inducendi delictum, ideo non dicitur graviolem esse poenam, quàm fuit culpa.

57. Sed vos contrarium determinate, quia præscriptionis tempora præcisè servanda sunt, nec sufficit unum adimpletum ubi duo conjunctim requiruntur.

58. Unde pro declaratione prædictorum resolvam vobis aliquot pulchra notabilia, & quæro primùm: An quoad hoc vexatio sit justa? Videtur quod non. Quia est injuria verbalis, quæ ejus existimationem apud bonos viros & pulcras puellas gravat. At nemo debet alterius pacto pragravari.

59. Contrarium tamen sequimini: Quia est utilis & dat intellectum, ut habet vulgaris Theoriâ, & est quasi purgatorium mundanum, per quod absteruntur omnes maculæ pennalitatibus, donec completo tempore perveniat ad studiositatem

60. Præ-

60. Præmissa conclusio applicatur, & extenditur, ut etiam procedat in eo, qui est ultra vulgarem modum doctus in tantum, ut possit post unam septimanam magistrare, & post duos menses doctorare; Quia doctrina non mutat statum.

61. Immo licet præsumatur talis, habere omnes regulas Ramificas in scrinio pectoris sui, adeo ut de ejus eruditione dubitare sit instar sacrilegii; non tamen præsumitur scire notiones primas & secundas, quia ista sunt arcaha Academicorum, quæ non cadunt in Scholares.

62. Secundò ampliatur & concludit in eo, qui est nobilista vel Cortisanus, licet enim talis habeat aliquam præminentiam quoad jus civile, non tamen etiam quoad jus naturale: Quia natura omnes æquales fecit; & communi vitio commune est remedium: Immo Nobilista qui peccat duplici pœnâ puniri debet propter exemplum.

63. Tertiò ampliatur ut etiam valeat in eo, qui est admodum civilis & possunt facere virginibus pulcras credentias, & subtiles basimannus, & nudat caput suum pro omnibus. Quia licet sciat ea quæ sunt communis civilitatis ex gestu suo, non tamen etiam ea quæ sunt consuetudinariæ localis: Quia quilibet præsumitur ignorare stilum alieni fori.

64. Sed quid si etiã emulari affectet? dicite quod jura constituentur ex eo, quod ut plurimum accidit; non ex eo quod rarò; & quod semel aut bis accidit, non attendunt actores.

65. Quartò ampliatur & deciditur in eo, qui solet dare Vocationes & vult videri magnificus, & ostendit se præter naturam liberalem; Quia nemo in necessitatibus liberalis existit: & talis se potius quàm alium respicit. Ideo dolas dolo vindicandus est.

66. Sed quid? si fuit Bassista, aut Tenorista, & potuit graviter infirmas voces murmurare, velut unus frater cappatus in choro; vel leniter discantum fistulare, ut virgo decem annorum: vel si in totum fuit præfectus in cantoriâ, vel carenda? Ad hoc idem dicite, quia tales præsumuntur imperiosi, eò quod multos habuerunt sub baculo, & quando dixerunt uni: cane, cecinit: & alteri Solmiza, Solmizavit.

67. Sed si sit magnus Signior apud Damascellas, ut periculum sit quod taliter vexatus cadat per orbem, & perdat omnem amabilitatem

rem suam? Tunc mitiorem sententiam amplectimini, & quia talis praesumitur multa sibi ab iis acquisivisse elemosina, non debet multum torqueri, quoad vexationes, sed magis visitari quo ad vocationes.

68. Supra dicta conclusio limitatur, & restringitur, ut melius procedatur cum eo, qui poenè tempora sua adimplevit: Quia cingendus habetur pro cincto, & desinit esse miles vitiorum, quia factus est miles virtutum.

69. Adhuc limitatur, ut non procedat quo ad extraneos; quia quo ad hos pennalis censetur legitimus, ideo contra hos debet honorem suum defendere, usque ad cutem & sanguinem: quia vita & famam pari passu ambulant.

70. Unde incidenter quaero: An Pennalis sit honoratior Schmutzone? Omnino dicite quod sit: Quia quod studiosus est inter pennales, hoc est pennalis inter pices & amplius.

71. Facit quod pices illi sunt infames quibus non patent portae dignitatum; quia in malitia sua devorant sanguinem studiosorum, unde dictum est: O quod vadit anima picis! Sed quaestio est minus dubitabilis, ideo supersedeo eam latius declarare.

72. Nunc revertendo ad priores terminos: an Pennalis pro tali vexatione possit studiosum ad gverram vocare? Quod videtur, quid crudelis est, qui famam suam negligit. Sed hoc nolite sequi; quia pennalis praesumitur inhabilis ad pugnandum, & virgas magis quam arma tractare posse.

73. Et licet videatur habilis de facto propter robustitatem, quia tamen est inhabilis de jure debet gladio privari & virgis onerari: Quia qui gladium sumit, peribit cum eo. Et hoc observat totus mundus.

74. Quaero ulterius: an possit agere de injuria verbali, puta quando sibi dictum est pennalis? Dicite quod non tum, quia est animal, in quod nec jus nec injuria cadit, tum quia veritas convicii satis excusat conviciantem.

75. Sed quid si sibi facta est injuria realis, puta, quod est fustigatus infero, aut bajulatus in plateis, aut inundatus in aqua? Et videtur negativa

tiva amplectenda: Quia pennalis est servus & ideo capite non minuitur, quia nullum caput habuit.

76. Sed vos amplectimini distinctionem legalem: quia si id fiat in eo loco, in quo ei nullum jus fuit versandi, aut ambulandi maxime si alter proclamavit, ut abiret, neque ille abivit, sed reclamavit: Tunc damnum quod ipse accersivit, ipse mussitabit, & sibi imputabit.

77. Quid si id fiat in suo domo, ubi dedit Vocationem? aliud dicendum est, quia sua cuique domus tutissimum refugium est. Et nemo dicitur duplici damno onerari: nisi fortè ibi fuit valdè importunus & inutilis, & voluit habere magna verba solus, nec dare Cæsari, quæ sunt Cæsaris.

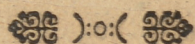
78. Quæro iterum: An possit se pennalis vexatione liberare à vexatione? Licet de subtilitate juris rigorosi id non videatur concedendum: Tamen vos utilitatem æquitatis sequimini: quia ignoscendum est ei, qui sanguinem suum taliter qualiter redemptum voluit.

79. Sed quid si sit valdè obætatus, & non habet multos obulos in bursâ: Tunc adhibete cautelam, ne vos decipiant: quia sunt astuti valde, in occultando thesauro suo, ideo non debet talis excusatio facilè admitti, nisi præstito juramento paupertatis, quia nemo præsumitur vacuus ad peregrinas regiones migrare; maximè si sit charus filius, vel cecinit in cantoriâ.

80. Si tamen hoc de facto contingat: tunc quod non habet in ære, luat in corpore; & sic vexetur benè, quia non persolvit plenè. Quia licet prædictus puniatur mitius quoad pœnam pecuniariam, quàm alius bene nummiatus: debet tamen puniri gravius quoad pœnam corporalem, & ita servatur in praxi.

81. Pro caucione tamen notate, quod tales interdum habeant privilegia miserabilium personarum, si sunt valde lamentabiles. Quia tunc satis ipsa paupertate premuntur. Et afflictio non est addenda afflictio.

82. Sed quid si sit valdè simplex, ut non possit unum puerum offendere; Et habeat magnam devotionem, & eat precabundus per civitatem? A talibus cavete vobis, quia veniunt ad vos in vestitu ovium, sed intus sunt lupi rapaces, & habent Diabolum sub cappâ sicut frater aliquis pœnitentiarius.

83. Sed quid si Pennalis lateat, & non faciat sui copiam? Tunc si non potest haberi de die, solet visitari de nocte, & interdum cum Musica instrumentali cantari sibi unum bonum carmen, ut exeat sonus in universum Museum: Resonet in laudibus, cum jucundis plausibus,

Vitrum nostrum gloriosum

Per omnia kling kläng klorum.

Et hoc de consuetudine loci, licet jure destituamur.

84. Circa hoc tamen estote providi, ut faciatis id cum moderamine & in occulto ne habeatis mercedem vestram in propatulo, quia posset hic alegari pacis publicæ turbatio, cujus pœna est Bannum, quod parit multos & miserales Cornelios in cerebello.

85. Nunc ad extremum tradam vobis modos, per quos dissolvitur pennalisimus: quorum primus est: Præscriptio, quia de jure Saxonico, si Pennalis vivat in studio Académico per annum & mensem utilem, talis præsumitur didicisse mores civiles, & burfaticos & ideo habetur pro studioso, nisi mores fortè contrarium suadeant.

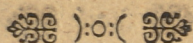
86. Dico utilem, ut supputetis tempora climactericè, ex quo stetit in Academia animo studendi, non verò commorandi tantum, ne alioquin is fiat studiosus, qui per naturam studiosus esse non potest.

87. Item ut intelligatis id tantum valere in præsentem; Quia quo ad absentes non valet præscriptio, etiamsi tempus interveniat, cujus initium non extat memoria.

88. Circa hoc quæro: An pennalis discendens ante completum spatium ex Academia, postea reversus nihilominus habendus sit pro studioso? Et decidite distinctè: Quia si in continenti redeat, tunc habet jus postliminii, & dicitur tempus quod absuit, suppleri alio tempore in duplum, ut ita procedat præscriptio.

89. Si verò ex intervallo, tunc quia censetur interrupta præscriptio, debet tempus suum de novo inchoare, & ita ad studiositatem pervenire, quia res devenit in eum casum, à quo incipere non poterat.

90. Quod

90. Quod si in totum domi remansat, & fiat ibi Magistellus, aut Baptizans, vel Uxoretus; tunc per fictionem L. Cornelii censetur nunquam in Universitate fuisse, & ita in statu suo mortuus.

91. Iterum quæro: An Pennalis possit deponere pennalismum in Patria? Sed hanc quæstionem supersedeo determinare, quia est Salebrosæ nimis.

92. Secundus modus est emancipatio, puta, si Pennalis sit valde acceptabilis apud Virgines, & sciat gravitatem Academicam tenere, potest talis vocationem dare aliis studiosis, ut absolvatur à peccatis suis, & emancipetur à pennalismo.

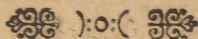
93. Et ad hanc requiruntur certæ solemnitates: quia debet Virgo aliqua primaria, quæ ejus rei scientiam habet, in judicem eligi, & debet præter alia cognitio causæ intervenire, an persona supplicans sit habilis ad hanc dignitatem. Quo examinato debet Pennalis ante virginem super genua procumbere præstando ipsi juramentum, quod velit Pennalem exuere, & induere studiosum. Sed hic modus est valde periculosus, quia una solemnitatum omissa totus actus annullatur.

94. Quæro tamen an talis Bullatus studiosus censeatur quoque legitimus, quoad alios qui non fuerunt in Vocatione & Absolutione? & dicite quod non, quia privatorum pactis jus publicum inverti non potest.

95. Tertius modus est Legitimatio per subsequens Magisterium, puta si pennalis intra annum fiat promotus Magister aut Baccalaureus, tunc enim habetur pro studioso. Quia cum infamibus portæ dignitatum non patent, censetur per istum honorem abolita omnis macula pennalitatis, & per Magisterium purgata omnia antecedentia.

96. Sed tamen quia talis fecit contra juramentum suum quod dedit Depositori, ideo debet super eo gratiam facere, dando ei Vocationem, ut anceps periculum perjurii eviteretur.

97. Ultimus modus est legitimatio, per Rescriptum Principis, puta, si Princeps aut alius, qui famæ habet restitutionem det alicui hoc Privilegium, quod non debeat esse Pennalis, & hoc publico diplomate testatum faciat, debet hæc voluntas Principis pro lege servari; quia videtur

videtur respexisse ad doctrinam & merita personæ. Et ideo qui vocat eum pennaalem, committit crimen læsæ majestatis.

98. Sed quia tale privilegium non præsumitur, nisi monstratur, ideo debet Bulla sibi data præfenter inspici, an expressè scriptum sit, quod talis non debeat vexari; & tunc tenor ejus circa hoc servandus est. Si verò hoc non scriptum sit, sed tantum simpliciter indultum, quod non debeat esse Pennalis; Tunc possunt nihilominus vexari. Quia censetur Princeps se conformasse ad juris communis dispositionem, & non voluisse uti plenâ potestate.

99. Pro additamento debetis scire, quod hodiè per Nov. Constit. omne jus vetus circa pennaalem abrogatum est, per quas omnes Beani natalibus restituuntur, ita ut statim à primis depositionis incunabilis una atque simplex studiositas illis competat, id est eadem quam habent studiosi à multis annis.

100. Dura quidem Lex est, verum ita scriptum est, non tamen credo quod practicatur ab omnibus, quia stylus curiæ in viridi observantiâ positus, ipsa lege quandoque potentior est, unde fit ut Novella Leonis hodie in foro non attendatur. Circa predicta haberem quidem aliquot adhuc pulera notabilia, sed quia odiosa sunt restringenda, ideo remitto vos ad praxin, ut ista omnia aptius ex ipsis rerum documentis, in usu quotidiano cognoscatis.

Ad Mandatum Regium cum Privilegio

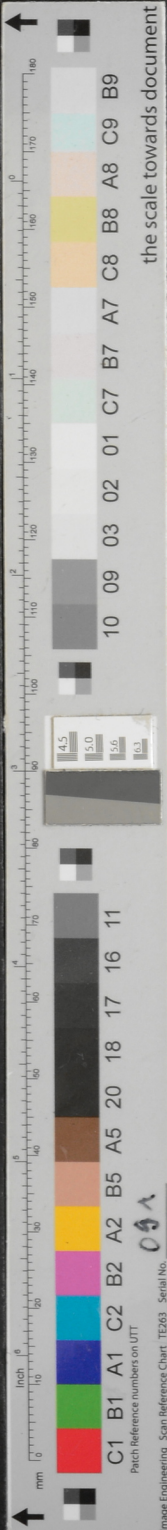
Pro Cancellarius manu propr

Explicit, explicuit, cætera praxishabet,

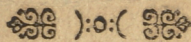
F I N I S.

the scale towards document

Quia pennalis est servus & ideo capite non mi-
m caput habuit.

s amplectimini distinctionem legalem: quia si id fiat
ei nullum jus fuit versandi, aut ambulandi maxime si
ut abiret, neque ille abivit, sed reclamavit: Tunc da-
ccerfivit, ipse mussitabit, & sibi imputabit.

fiat in suo domo, ubi dedit Vocationem? aliud dicen-
uique domus tutissimum refugium est. Et nemo dici-
onerari: nisi fortè ibi fuit valde importunus & inuti-
e magna verba solus, nec dare Cæsari, quæ sunt Cæsaris.
iterum: An possit se pennalis vexatione liberare à
de subtilitate juris rigorosi id non videatur conceden-
utilitatam æqvitatam sequimini: quia ignoscendum est
suum taliter qualiter redemptum voluit.

id si sit valdè obæratu, & non habet multos obulos in
bete caurelam, ne vos decipiant: quia sunt astuti val-
thefauro suo, ideo non debet talis excusatio facilè ad-
o juramento paupertatis, quia nemo præsumitur va-
is regiones migrare; maxime si sit charus filius, vel

n hoc de facto contingat: tunc quod non habet in ære,
& sic vexetur benè, quia non persolvit plenè. Quia li-
atur mitius quoad pœnam pecuniariam, quàm alius
debet tamen puniri gravius quoad pœnam corpora-
ur in praxi.

cione tamen notate, quod tales interdum habeant
ilium personarum, si sunt valde lamentabiles. Quia
upertate premuntur. Et afflictio non est addenda

si sit valdè simplex, ut non possit unum puerum offen-
agnam devotionem, & eat precabundus per civita-
vete vobis, quia veniunt ad vos in vestitu ovium, sed
aces, & habent Diabolum sub cappâ sicut frater aliquis

B 3

83. Sed